

پارانویا و اضطراب کودک‌ها ترجمه هاله رجایی

ملانی کلین^۲ یکی از پیشگامان روان درمانی کودکان، برای اولین بار اظهار کرد حس خودآزاری که یکی از علائم مشخصه پارانویاست تهمابربوط به بیماران روحی و روانی نمی‌شد، بلکه از بد و تولد آن رامی توان مشاهده کرد که نسبت به افراد و موقعیت آنان متفاوت است.

روش‌های مبتکرانه کلین تفاوت میان بیماری روحی- روانی و بیماری روان تنی را مشخص می‌کند.

ملانی کلین با معالجه و درمان کودکان کم سال با این روش روان درمانی متوجه شد که این کودکان اضطراب و نگرانی را بیشتر آشکار می‌کنند. بطور مثال کودک ۸ماهه‌ای رادر نظر بگیریم که با دیدن چهره شخصی ناشناس به تصور از دست دادن مادر خود ترس و وحشتی در صورتش نمایان می‌شود.

کلین دو نمونه از هراس و اضطراب را مشخص می‌کند: نگرانی‌های ناشی از «پارانویا» و یا اضطراب‌های ناشی از ضعف و افسردگی. در نگرانی‌های روحی و روانی که ناشی از بیماری پارانویا می‌شود، کودک دچار وحشتی است که مورد نفرت شخصی که دوستش دارد قرار گیرد. در حالیکه در هراس‌هایی که

منشاء افسردگی دارند کودک همیشه
دچار شک و تردید از دست دادن شخصی
است که دوستش دارد.

۶۹

اگر این حس در شرایط مطلوبی بیش رو د،
کودک موفق به برقراری ارتباطی مطمئن
با اطرافیان - بخصوص مادر - خود می شود
و وحشت از اینکه مورد توجه او واقع
نشود را بترس از دست دادنش جایگزین
می کند. در این چشم انداز، با رسیدن به
بلوغ روحی تمام اضطرابات کاملاً از بین
نمی روند بلکه هنگامی که در طول
زندگی بطور ناگهانی با این مسئله مواجه
می شود قادر به کنترل و کنار آمدن با آن
خواهد شد.

همانطوریکه فروید تحول زندگی کودکی
را در مراحل متوالی توصیف می کند،
ملانی هم دگرگونی احساسات عشقی و
نفرت را به گونه ای که از دوران کودکی تا
بزرگسالی بوجود آمده بیان می کند و در
میان این تغییر و تحول مراحل مختلفی که
او آنرا موقعیت می نامد مشخص می شوند.
فرق میان این دو پندار که مراحل از نقطه

نظر فروید و موقعیت به توصیف ملانی بیان شده در نقطه ای بهم مرتبط
می شوند: یکی به اضطرابات خودآزاری و دیگری بر نگرانی های ناشی از
افسردگی تسلط پیدامی کنند، که می توان آنرا با تفاوت میان صدای زیر و بمی که

در نگرانی های روحی و
روانی که ناشی از بیماری
پارانویامی شود، کودک
دچار وحشتی است که مورد
نفرت شخصی که دوستش
دارد قرار گیرد. در حالیکه در
هر اس هایی که منشاء
افسردگی دارند کودک
همیشه دچار شک و تردید از
دست دادن شخصی است
که دوستش دارد.

در یک دفترچه موسیقی حک شده مقایسه کرد.

در نتیجه، کوشش‌های کلین نشان دهنده تفاوت میان بیماری روحی-روانی و بیماری روان تنی است.

بطور مثال در ناخوشی‌های روانی فرد به مرحله‌ای می‌رسد که آنرا وضعیت شیزوپارانویید می‌نامند در حالیکه در حالت افسرده‌گی به مرحله‌ای می‌رسد که آنرا ضعف و ناتوانی می‌نامند. از نقطه نظر ملانی در بیماری‌های روحی و روانی فرد قادر به ازین بردن اضطرابات خود می‌شود بطوریکه عشق را جانشین ترس و تنفر می‌کند، در حالیکه بیماری‌های درونی و دماغی قابل تحلیل نیستند.

دلایل ملانی کلین راه را در مرحله روانشناسی برای کودکان و بزرگسالان می‌گشاید اما همچنان این پرسش هانیاز به تجارب بیشتری دارد.◆◆

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

* زان-میشل کیندز روانشناس و عضو انجمن روانشناسی سوئیس.

1. Les angoisses de l'enfant, Jean-Michel Quinodoz

2. Melanie Klein

آقای قاضی یعنی میگین
من دروغ میگم...

چرا اینقدر
تهافت میزنی به
هر دم ...

چه عجیب

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات
سیاسی جامع علوم اسلام

تیرماه